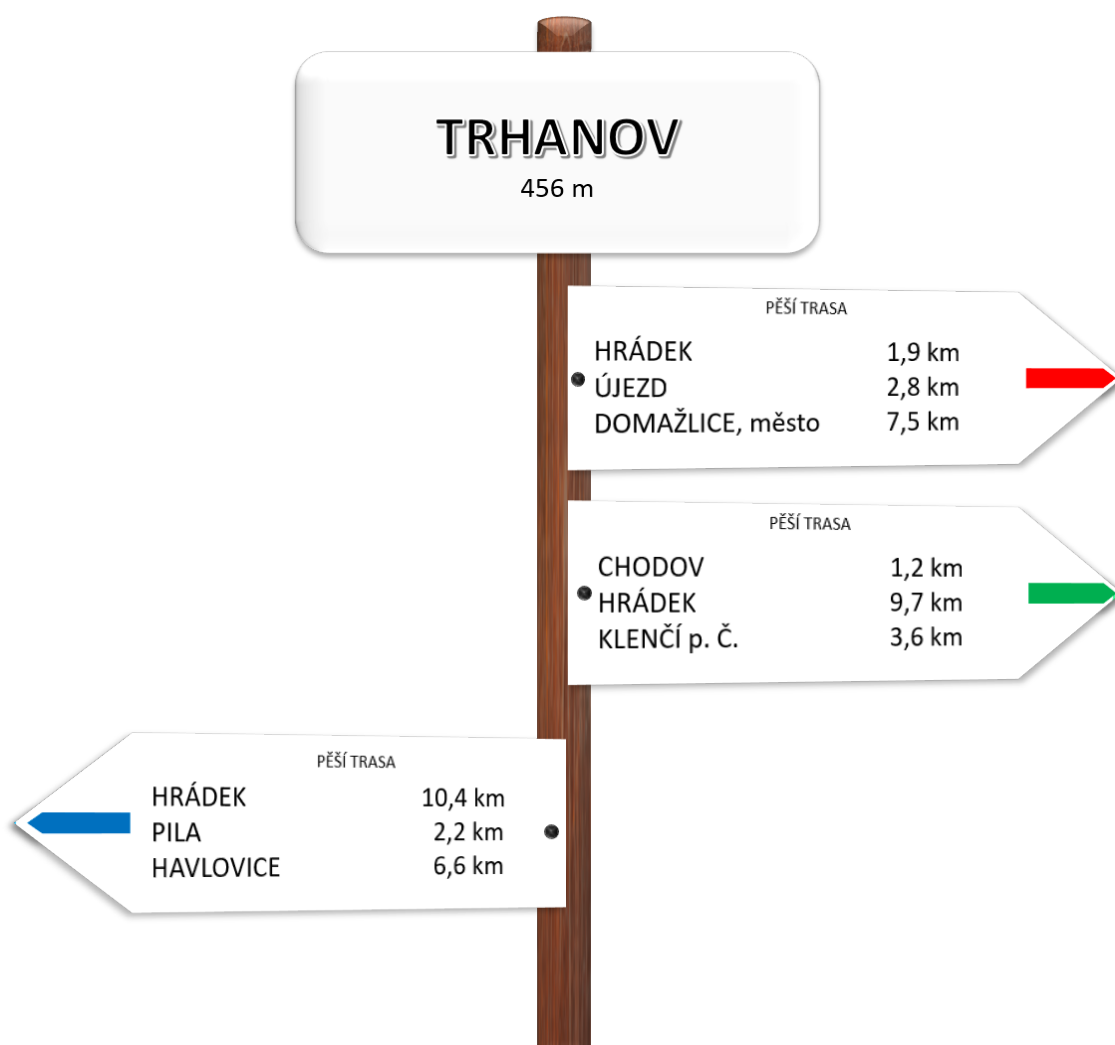

Lukáš a Jana pátrají na Chodsku

Průvodce úrovně čtenářské gramotnosti
žáků 5. ročníku základní školy

MAS Český les, z. s., 2022, 1. vydání

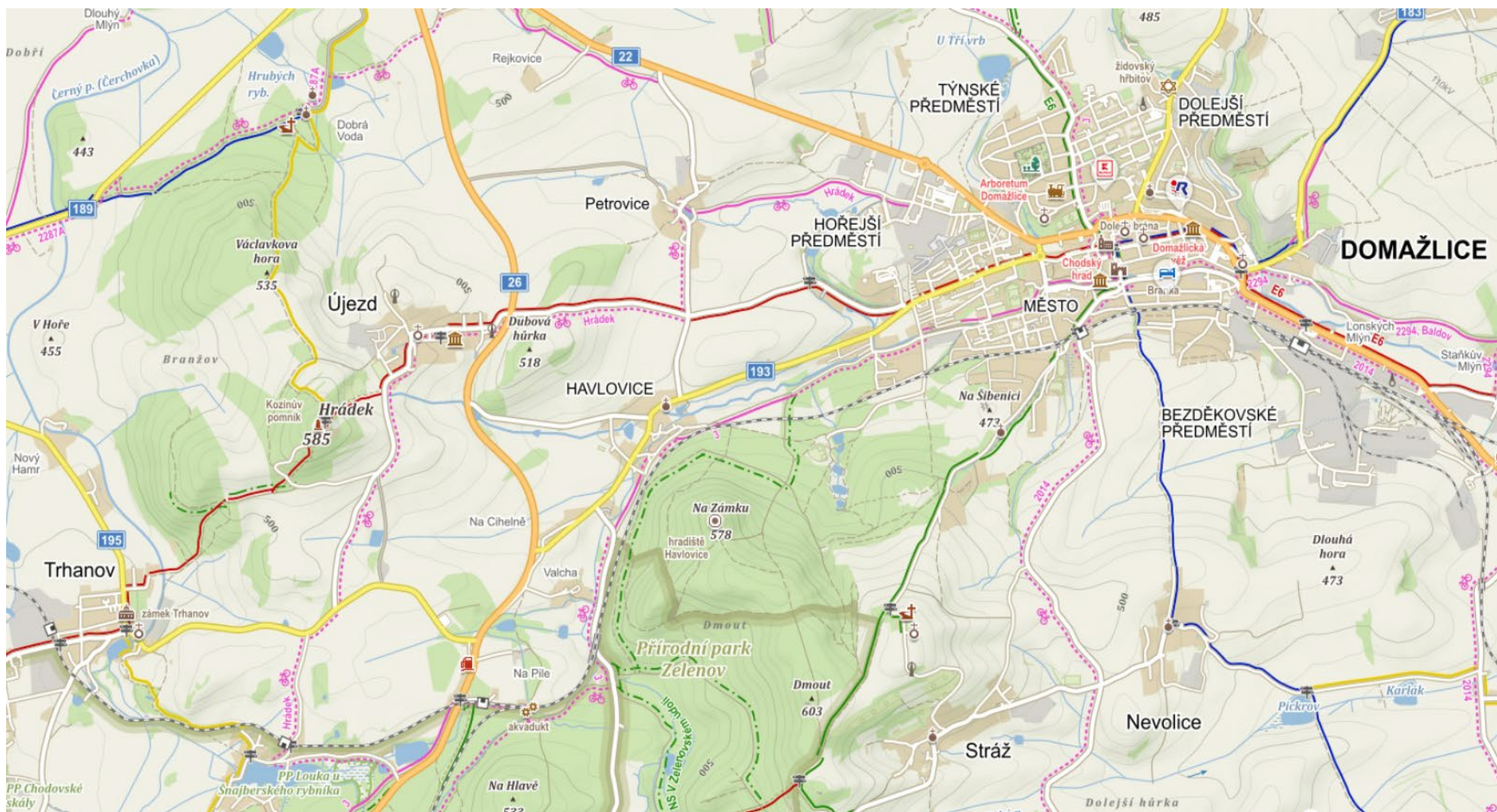
Průvodce úrovně čtenářské gramotnosti žáků 5. ročníku základní školy

„Lukáš a Jana pátrají na Chodsku“ byl vytvořen v rámci projektu:

„Místní akční plán rozvoje vzdělávání II ve SO ORP Domažlice a ve SO ORP Horšovský Týn“,

reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0008509

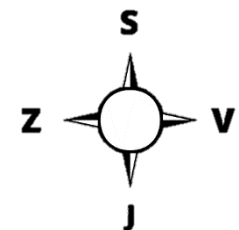
Toto dílo © 2022 podléhá licenci CC BY-SA 4.0

- silnice I. třídy s číslem
- silnice II. třídy s číslem
- silnice III. třídy, hlavní ulice
- železnice
- železniční stanice s názvem; zastávka; zastávka mimo provoz
- železnice bez osobní dopravy nebo vlečka

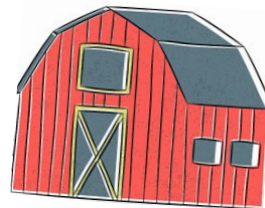
- turistické značené trasy; turistický směrovník
- místní turistické značení
- naučná stezka
- značená cyklotrasa s názvem; cyklistický směrovník
- cyklostezka
- pamětní deska

- zámek
- hrad
- klášter
- muzeum
- kaple
- hradiště
- poutní místo

PÁTRÁNÍ LUKÁŠE A JANY

- *Přečti si pozorně první část příběhu o Lukášovi a Janě a vypracuj úkoly uvedené pod ním.*

Jana nespustila oči z podivného štítu na Kozinově statku. Lidské ruce bez těla držely jakýsi svitek papíru a podivnou sekerku spojenou s kladivem.

„To je čakan, slečno, tím chodská stráž bránila hranice království. Jsi všímavá,“ přispěchala s vysvětlením paní, která provázela děti na školním výletě historií Kozinova statku.

„Lukáši!“ zdvihla hlas paní učitelka, když uviděla, že se Lukáš zase vytratil ze třídní skupiny.

„Kde zase ten kluk je? Jani, doběhni se, prosím, podívat do té stodoly,“ pověřila úkolem Lukášovu spolužačku.

Jana se odpoutala od skupinového rozhovoru s kamarádkami a vydala se do neznámého prostoru. Stodola byla **zatuchlá** a tmavá. Citlivější dívka by se jistě nepustila do hlubšího prohledávání místa, ale Jana...

„Lukáši,“ opatrně zvolala, „jsi tu?“

Nastalé ticho se naplňovalo zvuky hospodářského nářadí, se kterými si pohrával **vetřelec vítr**, pronikající do stodoly mezi skulinami chybějících tašek vysoké střechy.

„Do pr...čic!“

„Co křičíš?“ ozval se Lukáš.

„Pavučiny. Co to máš?“ zareagovala s úžasem nalezeného pokladu.

„Nějakej starej sešit. Podíváme se?“

„Poruč a udělej si sám!“ prohlásila rázně paní učitelka, která se objevila ve dveřích. „Jste tu?“

Opouštíme Kozinův statek a vracíme se do školy.“

„Paní učitelko, my jsme...“

„My jsme tady,“ skočil do řeči Janě Lukáš a významným pohledem Janu zarazil před prozrazením nalezeného sešitu, který **bleskurychle** ukryl pod triko.

„Kde jste tak dlouho?“ otočila se na Janu nadšená Žofka, „už vím, proč nemuseli Chodové dřít na polích vrchnosti... No, tebe to nezajímá? Spíš, či co? Ty ruce na štítě drží určité privilegia. Vlastně takovou dohodu, že když budou Chodové hlídat hranice, nemusí robotovat. Dobrý, ne? Jano, slyšíš mě vůbec?“

Jana však nemohla vyhnat z hlavy myšlenku na podivný sešit.

„Co budeš dělat s tím starým sešitem?“ ptala se opatrně Jana Lukáše, když procházeli kolem věže ze školy domů.

„Snad se mi podaří něco si z něj přecíst, vypadá dost staře.“

„A neměli bychom ho vrátit?“ trápilo Janu svědomí.

„Blázníš?“

Janě **se roztáhly zorničky** a opatrně se zeptala: „A... mohu se do něj také podívat?“

Lukáš chvíli váhal: „**Nikomu ale ani muk**. Jestli jsi zvědavá, tak ve tři na Nevolicáku.“

1. Co našel Lukáš ve stodole?

2. Co chtěl Lukáš s nalezeným pokladem udělat?

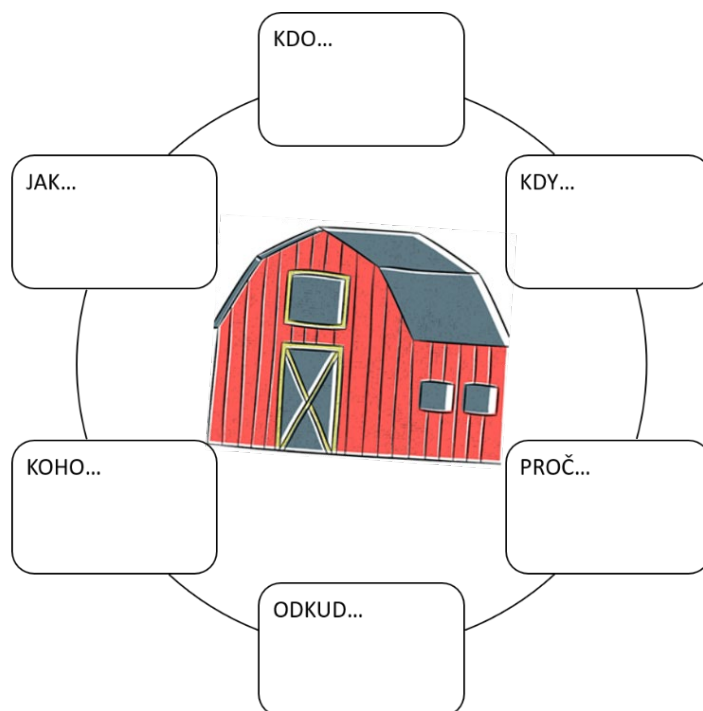
3. Kde a kdy se mají Lukáš s Janou sejít?

4. Co si myslíš, že znamenají zvýrazněná slova v textu příběhu?

5. Shrň třemi větami, co se Lukášovi a Janě na statku stalo.

6. Dokážeš růžově zakreslit do mapy v pracovním sešitu bod, kde se děti v první části svého příběhu nacházejí?

- 7.** Zkusíš vymyslet alespoň 3 otázky vztahující se k první části příběhu Lukáše a Jany?
Obrázek stodoly ti napoví, jak začít

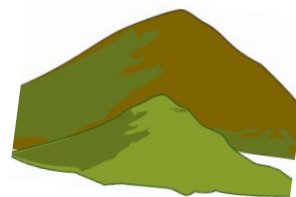

- 8.** Popiš svými slovy, jak vypadala stodola.

- 9.** Proč myslíš, že Lukáš schoval starý sešit pod triko?

- 10.** Napiš třemi větami, jak by podle tebe mohl příběh pokračovat.

- Příběh Lukáše a Jany pokračuje následujícím textem. Přečti si jej a vypracuj úkoly uvedené pod ním.

Jana už myslela, že se třetí hodiny nedočká. Na Nevoličák dorazila o celou půlhodinu dříve.
 „Tak kde jsi?“ vyhrkla ze sebe, když Lukáše konečně uviděla.
 „Ještě jsem musel naší Julče pro jogurt.“
 Oba se usadili na lavičku pod starým dubem kousek od polní cestičky.
 „Neměli bychom někam popojít? Co když někdo půjde po cestě a uslyší nás?“ bála se Jana.
 „Ne, budeme tady,“ nezaváhal Lukáš ani na vteřinu. „Odtud je dobrý výhled, kdyby někdo šel, uvidíme ho jako první. A nekřič tolik!“ napomenul Janu.
 Jana se začervenala. Věděla, že Lukáš v dobrodružství umí chodit. Ona byla ráda, že našla lavičku, kde na něj měla čekat.
 „Tak už se proboha neztrapňuj,“ pomyslela si v duchu a nahlas troufale pronesla: „Tak už mi to ukaž!“
 Lukáš velmi opatrně otevřel sešit, ze kterého vylétl natržený, zmuchlaný a pečlivě znovu narovnaný list papíru.
 „Jůůů, ten vypadá opravdu hodně staře, je celý zažloutlý a podívej, taky kus chybí. Asi ho chtěl někdo zničit,“ drmolila Jana, která nedokázala skrýt úžas, ač se opravdu snažila.
 „Popravčí list, rok 1690, rozsudek, k smrti usmýkáním koněm...“ začal potichu předčítat Lukáš.
 „Cccoo co...!!!“ vykřikla vyděšeně Jana.
 „Popravčí list, usmýkáním...?! To jako že někoho zabili?? Proč??“
 Nad hlavami dětí to v koruně dubu zašustilo, až Jana na lavičce nadskočila.
 „Jani, nešil, dřív se to tak prostě dělalo, no... A na tom stromě jsou jen ptáci, podívej...“
 ukázal prstem vzhůru Lukáš a snažil se Janu uklidnit.
 „Jestli se bojíš, můžeš ale klidně domů,“
 začal být už netrpělivý, že ho bojácná spolužačka neustále přerušuje a zdržuje od čtení. Na druhou stranu i on měl husí kůži, ale to Janě nikdy nepřizná.
 „Ani náhodou, nikam nejdu, čti dál!“ obrnila se Jana a přisedla blíž k Lukášovi.

1. Kdo Janu vylekal?

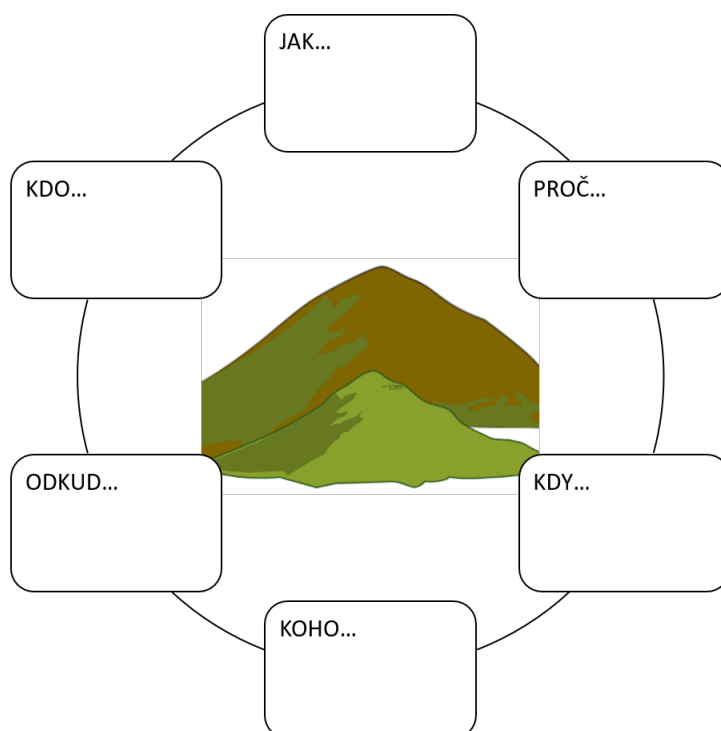
2. V kolik hodin přišla Jana na Nevoličák?

3. Co objevily děti v nalezeném sešitě?

4. Vysvětli, co znamená, že měl Lukáš „husí kůži“.

5. Shrň třemi větami, co se Lukášovi a Janě na Nevoličáku přihodilo.

6. Zkus vymyslet 3 otázky tak, aby bylo možné najít odpověď v textu.

7. Napiš, kterým směrem od Domažlic se pravděpodobně nachází „Nevoličák“?

8. Koho myslí Lukáš „naší Julčou“?

9. Dokonči souvětí:

Lukáš přišel pozdě, protože _____.

Oba se usadili na lavičku, ze které _____.

Ze sešitu vylétl starý list papíru, ale _____.

Lukáš byl netrpělivý, protože _____.

10. Napiš třemi větami, jak by podle tebe mohl příběh pokračovat.

- Pečlivě si prohlédni utržený popravčí list a zodpověz následující otázky.

Plzeň

No. 354

Popravčí list

Léta Páně	Rozsudek
1690	K smrti usmýkáním koněm a následnému vpletení do kola byl odsouzen Matěj Krosnář ze Stoda, který spolu se svým otcem zavraždil těhotnou ženu, kradl a čaroval. Svou oběť zavraždili jen proto, že uvěřili pověře, podle které je krev těhotné ženy ochrání před dopadením při loupežích. Když pak po nocích vyráželi krást, kropili si cestu právě takto získanou krví.
1692	Na šibenici byla oběšena Maria Anna Grunnerová z Blovic, která ze zoufalství nad svou chudobou jedem sprovedila ze světa svého manžela a sedm dětí.
1694	Za potulku, loupeže a ohrožování obyvatel města tu byl oběšen Jiří Czykaner z Holýšova. Jeho sedm společníků bylo pak hnáno okolo šibenice a mrskáno metlami. Na závěr kat odřízl každé z nich pravé ucho a přibíl ho na šibenici.
1695	Pro výstrahu všem vzpurným oběšen rebel Jan Sladký, řečený Kozina z Újezda u Domažlic. Za povinného přihlížení Chodů

1. Co provedla Maria Anna Grunnerová?

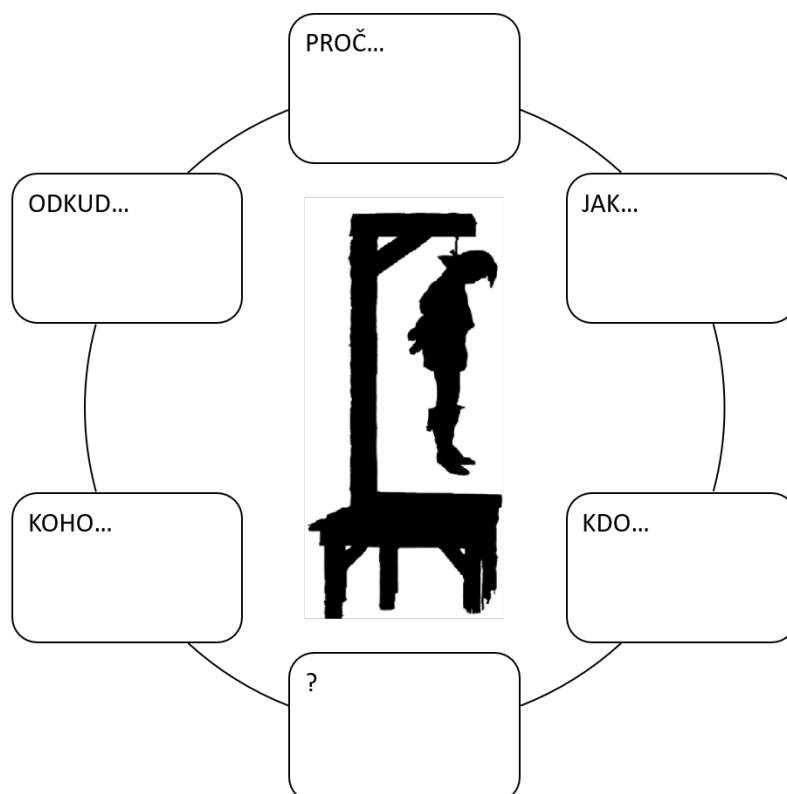
2. Kdo byl odsouzen ke smrti oběšením?

3. Co se stalo s Janem Sladkým, zvaným Kozinou?

4. Napiš synonymum ke slovnímu spojení „Léta Páně“.

5. Zkus vysvětlit slovo „rebel“.

6. Dokážeš vymyslet 3 otázky, na které lze najít odpověď v popravčím listu?

7. Shrň třemi větami, co obsahuje popravčí list.

8. Kolik lidí bylo dle tohoto listu usmrceno?

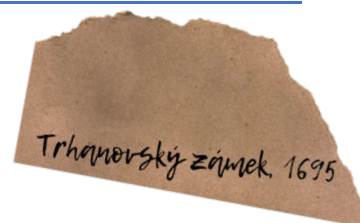
9. Vypiš z textu všechny názvy obcí.

10. Jak si myslíš, že pokračuje utržený záznam v popravčím listu z roku 1695?

PÁTRÁNÍ LUKÁŠE A JANY

- Příběh Lukáše a Jany je stále napínavější. Zajímá tě, co bude dál? Přečti si další část a vypracuj úkoly uvedené pod ní.

Jana bez dechu poslouchala, co Lukáš čte, a netroufla si ho ani jednou přerušit.

V dálce bylo slyšet jen slabé cvrlikání vrabců a do ticha Lukášova slova.

„Pro výstrahu všem vzpurným oběšen rebel Jan Sladký, řečený Kozina... Jani, myslíš, že byl oběšen nespravedlivě, že byl nevinný?“

Jana ale neodpovídala. „Jani!“ zkusil to znovu důrazněji.

„Jo, slyším, jen přemýšlím,“ konečně reagovala.

„Podle mě určitě. Píší tam pro výstrahu, ne?“ uvažovala nahlas.

„A to znamená, že chtěli, aby se všichni ostatní Chodové báli, že mohou být oběšeni taky, když...“

„Když co?“ Lukáš se na lavičce netrpělivě vrtěl a hlavou mu blesklo, jak je rád, že už se dnes lidé za trest nevěší.

„No to právě nevím,“ přiznala Jana. „Docela by mě zajímalo, jak to bylo s těmi Chody. Já myslela, že to byli lidé, kteří hlídali hranice. Ale proč se museli dívat na popravu?“

„Asi museli provést něco hrozného,“ přemýšlel Lukáš. Oba spolužáci seděli chvíli tiše. Lukáš najednou vytřeštil oči a vyskočil z lavičky.

- 1.** Jak bude příběh pravděpodobně pokračovat? Co se asi stane? Jak se děti zachovají?

- 2.** Proč myslíš, že se museli Chodové dívat na popravu Jana Sladkého Koziny?

- 3.** Jaký je rozdíl mezi tresty v 17. století a nyní? Proč si myslíš, že tomu tak je?

„Mám nápad! Musíme to prostě zjistit! Vydáme se po stopách toho Koziny!“

Jana na něj nechápavě hleděla. „Jak po stopách?“

Lukáš se ale nedal odradit. „No jasně, to bude hračka. Víme, že byl z Újezda, tam jsme přece našli i ten sešit!“

„A dál?“ stále váhala Jana.

„No prostě zkusíme zjistit, kdo to byl, proč a komu pro výstrahu byl oběšen a třeba i kde má hrob...“

„Hrob? Kostru?“ vyděsila se opět Jana, ale zvědavost byla silnější.

„Dobře, jsem pro. Tak kam teda jdeme?“ vstala z lavičky a čekala instrukce. Lukáš si ale k jejímu zklamání opět sedl.

„To vlastně nevím, no...“ přiznal a znatelně posmutněl, jeho dobrodružný plán se pomalu rozplýval.

Začal opatrně skládat popravčí list a sunout ho pod triko.

„Počkej,“ zarazila ho rychle Jana, „tady ještě něco je.“

„Kde?“

„Tady vzadu tím malým písmem.“ Lukáš otočil list, přiložil ho těsně k očím a četl nahlas:

„Trhanovský zámek, 1695.“

„A máme to!“ vykřikla radostí Jana. „Pojedeme do Trhanova!“

4. V čem se liší autorovo pokračování od tvého?

5. Proč si myslíš, že autor pokračoval jinak než ty? (najdi v 1. části textu a podtrhni)

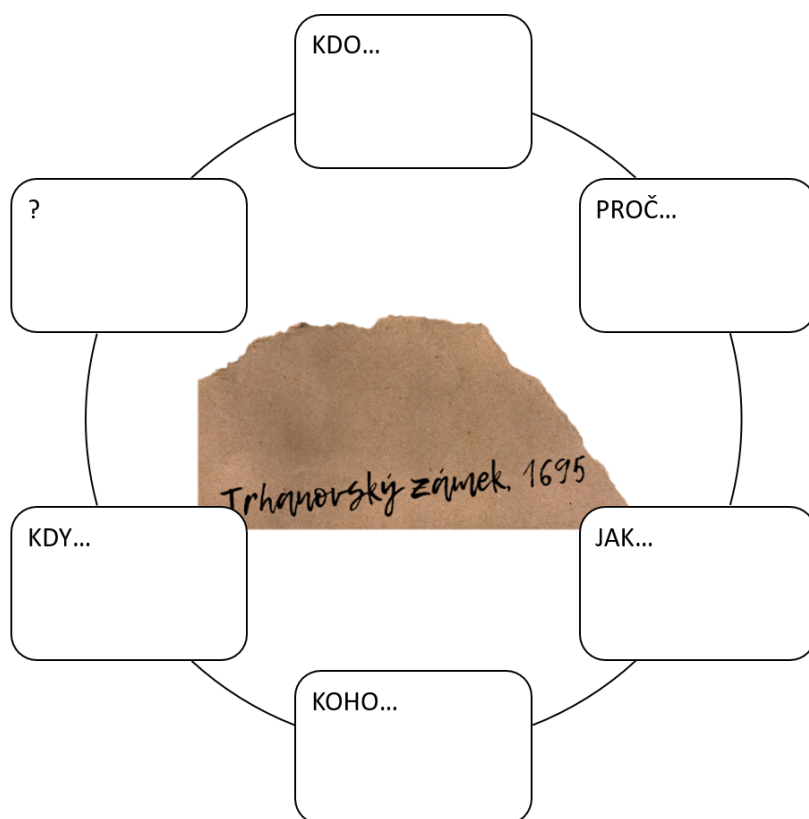
6. Kde chtějí děti získat další informace?

7. Proč se chtěli Lukáš s Janou vydat po stopách Koziny?

8. Co všechno už víme o Janu Sladkém Kozinovi?

9. Nahraď vhodně slovo „instrukce“ jiným slovem tak, aby se hodilo do textu.

10. Dokážeš vymyslet 3 otázky, na které lze najít odpověď ve čtvrté části příběhu?

- Lukáš a Jana se rozhodli, že do Trhanova pojedou vlakem. Oba bydlí v Domažlicích. Sešli se tedy hned po ránu na vlakovém nádraží a začali pečlivě studovat jízdní řád. Pomůžeš jim se v něm vyznat?

Vysvětlivky symbolů v jízdním řádu:

- Ⓢ - vlak jezdí v sobotu
- † - vlak jezdí v neděli a o státních svátcích
- ✂ - vlak jezdí v pracovní dny
- ♿ - stanice je přístupná pro cestující na vozíku
- vůz je vhodný pro přepravu cestujících na vozíku
- 🚲 - přeprava spoluzavazadel (jízdních kol, ...)

124 Domažlice - Poběžovice

⇌ IDP

km	Vlak	7246	7248 Ⓢ Ⓢ	7220 Ⓢ Ⓢ	7250	7212 Ⓢ Ⓢ	7200		7202	7256 Ⓢ Ⓢ	7258 Ⓢ Ⓢ	124
	Ze stanice											
0	Domažlice 180,185 ⇌ 106	✂ 5 00	✂ 6 13	8 07	25 10 07		27 12 07		17 14 15	16 00	17 30	
1	Domažlice město 180 ⇌ 106	5 02	6 15	8 10	10 10		12 10		14 18	16 03	17 33	
6	Havlovice ⇌ 106	x 5 07	x 6 20	8 15	x 10 15		x 12 15		x 14 23	x 16 08	x 17 38	
7	Pila ⇌ 106,107	x 5 09	x 6 22	8 17	x 10 17		x 12 17		x 14 25	x 16 10	x 17 40	
9	Trhanov ⇌ 107	x 5 12	x 6 25	8 19	x 10 19		x 12 19		x 14 27	x 16 12	x 17 42	
12	Klenčí pod Čerchovem ⇌ 107	5 17	6 30	8 24	10 24		12 24		14 32	16 17	17 47	
15	Postřekov ⇌ 107	x 5 19	x 6 33	8 27	x 10 27		x 12 27		x 14 35	x 16 20	x 17 50	
19	Nový Kramolín ⇌ 107,108	x 5 22	x 6 36	8 31	x 10 31		x 12 31		x 14 39	x 16 24	x 17 54	
17	Vlkanov ⇌ 108	x 5 24	x 6 38	8 33	x 10 33		x 12 33		x 14 41	x 16 26	x 17 56	
22	Poběžovice 182 ⇌ 108	✂ 5 30	✂ 6 44	8 38	25 10 38		27 12 38		17 14 46	16 31	18 01	
	Do stanice											

25 jede v Ⓢ a †

27 jede v ✂, Ⓢ a 19.IV., 1., 8.V., 5.VII., nejede 20.IV., 6.VII.

17 jede v Ⓢ a † od 1.V. do 23.VI. a od 7. do 29.IX., od 29.VI. do 1.IX. jede denně

1. Děti přišly na nádraží v Domažlicích v 7.45. V kolik hodin jim jede nejbližší vlak do Trhanova?

2. Cesta z Domažlic do Trhanova trvá 12 minut. ANO – NE

3. Mohli by si vzít do vlaku kola? ANO – NE

4. Co znamená symbol ⑥ ?

5. Kolik zastávek cestou minuli, když vyjeli ze zastávky DOMAŽLICE MĚSTO?

6. Jaká je konečná stanice tohoto vlakového spoje?

7. Vlak z Domažlic do Trhanova jede jen v pracovní dny. ANO – NE

8. Trhanov je vzdálený od Domažlic 9 km. ANO – NE

9. První vlak z Domažlic odjíždí o víkendu v 5.00 hodin. ANO – NE

10. Dokážeš červeně zakreslit do mapy v pracovním sešitu trasu, kudy děti pojedou?

PÁTRÁNÍ LUKÁŠE A JANY

- *Přečti si další část příběhu a vypracuj úkoly uvedené pod ní.*

Jana s Lukášem dorazili na místo. Trhanovský zámek vypadal majestátně a velmi rozsáhle. Oba trochu nejistě postávali před hlavní bránou...

„Ty Lukáši, já nějak nevím. Tady je cedule – Zámek Trhanov, sídlo pánů z Lamingenu – to ale není Kozina. To jsme asi špatně.“

Lukáš musel dát v duchu Janě za pravdu, ale vzdát se nechtěl.

„Když už jsme tu, tak to omrknem.“

Vydali se cestou vedoucí na nádvoří. Zatímco Jana obdivovala obrovská klenutá okna, Lukáš se nemohl odtrhnout od oken zamřížovaných. Genius loci se tu popřít nedal. Pomalu obešli celý zámek i přilehlý kostel.

„Je to tu krásný,“ rozplývala se Jana, „a ten obrovský starý strom, viděls?“

Lukáš byl ale mrzutý a zklamaný.

„Strom nestrom, Kozina tu není a evidentně ani nebyl. Není tu o něm ani zmínka.“

Jana se snažila situaci zachránit.

„Tak se vrátíme znovu na Kozinův statek, třeba tam objevíme víc.“

Musela přiznat, že se jí výlet líbí s Kozinou i bez něj. Lukáš mlčel.

Pomalu se šourali zpět k hlavní bráně.

„Nechce se mi vracet, MUSÍME tu něco najít,“ ujišťoval se Lukáš.

„Lukáši, podívej, tamhle je nějaká informační tabule. Pojď si aspoň něco přečíst o zámku, když už jsme tu,“ neztrácela Jana dobrou náladu a rozběhla se k tabuli.

Lukáš přestal věnovat pozornost kočce, která se mu otírala o nohy, a šel pomalu za Janou.

„Jani, tady to je! Tys na to kápala!“ neskryval obdiv, když mu oči utkvěly na informační tabuli.

„Tentokrát musíme na nějaký kopec, Hrádek, tam Kozinu najdeme!“

1. Co se Janě na zámku líbilo?

2. Kdo dříve sídlil na Trhanovském zámku?

3. Vysvětli větu: „Tys na to kápła.“

4. Co myslíš, že znamená výraz „genius loci“?

a/velké nadání

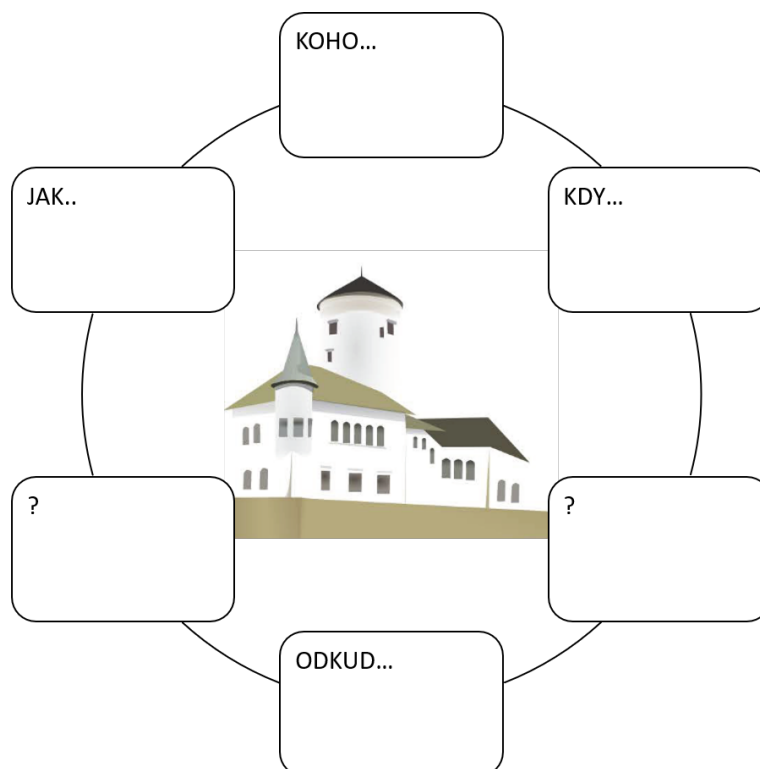
b/duch místa

c/latinsky zamřížované okno

5. Dokážeš oranžově zakreslit do mapy v pracovním sešitu bod, kde se děti právě nacházejí?

6. Pokus se třemi větami tuto část příběhu shrnout (vyjádřit nejdůležitější informace).

7. Dokážeš vymyslet 3 otázky, na které lze najít odpověď v této části příběhu?

8. Co si myslíš, že bylo napsáno na informační tabuli u hlavní brány?

9. Vypiš z výchozího textu části Trhanovského zámku, které děti viděly.

10. Jak bude příběh pravděpodobně pokračovat? Co asi děti najdou na Hrádku?

- Lukáš s Janou na Trhanovském zámku našli informační tabuli s následujícím textem. Přečti si ho i ty a odpověz na otázky pod ní.

Z HISTORIE CHODSKA

V 16. století začal boj Chodů za svobodu, který vyvrcholil v 17. století sporem s rodinou Lamingenů. Těm byly po bitvě na Bílé hoře r. 1620 prodány chodské vsi. Lamingen (neboli Lomikar) se v té době zapsal do českých dějin jako hlavní odpůrce Chodů. Odpor byl nakonec zlomen popravou vůdce Chodů Jana Sladkého-Koziny 28. 11. 1695 na plzeňském popravišti. Necelý rok po Kozinově popravě Lomikar právě na trhanovském zámku zemřel, čímž se údajně naplnila Kozinova výzva těsně před smrtí: "Lomikare, Lomikare. Do roka a do dne zvu tě na Boží soud." Na Chodsku si kozinovský kult uchovali postavením Kozinova pomníku od F. Hoška a Čenka Vosmíka na vrchu Hrádek nad Újezdem.

ZDROJ: [HTTPS://WWW.ZAMEK-TRHANOV.CZ/HISTORIE-ZAMKU/](https://www.zamek-trhanov.cz/historie-zamku/)

1. Komu byly prodány chodské vesnice?

2. Kdy a kde byl popraven Jan Sladký Kozina?

3. Jakou větu pronesl Kozina před popravou?

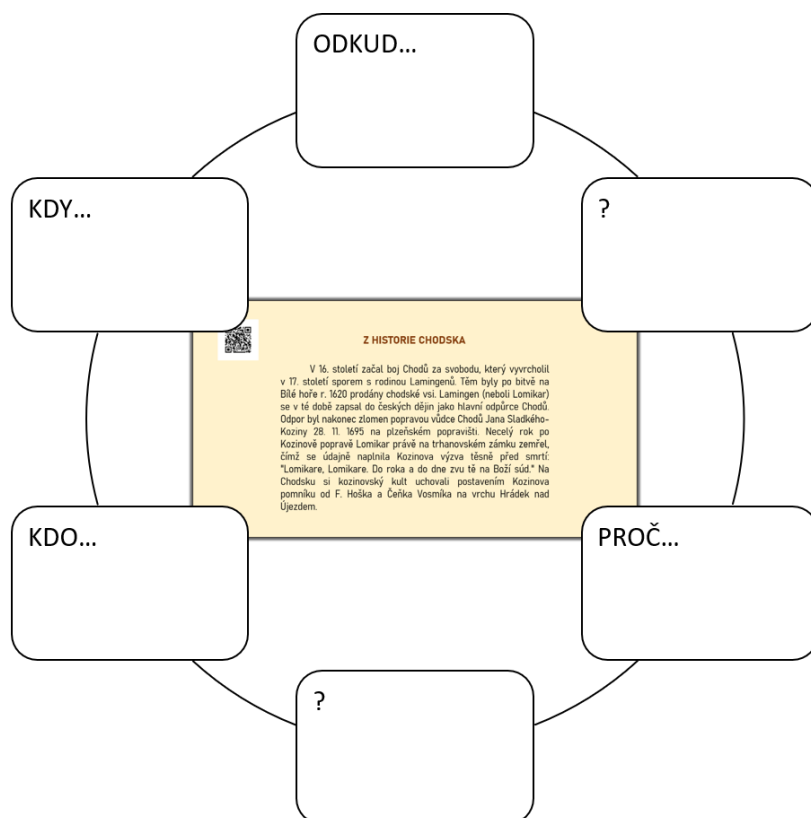
4. V jakém roce získal Lomikar chodské vsi?

5. Za co bojovali Chodové?

6. Co znamená „Lomikare, Lomikare. Do roka a do dne zvu tě na Boží soud.“?

7. Napiš, která informace je pro tebe v textu na tabuli nejdůležitější.

8. Dokážeš vymyslet 3 otázky, na které lze najít odpověď v informační tabuli?

9. Co by na pomníku Jana Sladkého Koziny nemělo chybět? Jaký je hlavní symbol Chodů?

10. Jak myslíš, že se Lukáš s Janou na vrch Hrádek dostanou?

PÁTRÁNÍ LUKÁŠE A JANY

➤ Přečti si pozorně následující úryvek a vypracuj úkoly uvedené pod ním.

„Lukáši, já už nemůžu, bolí mě nohy a píchá v boku!“ funěla celá červená Jana.

„Už tam budeme?“

Lukáš únavu necítil, na výstupy byl zvyklý a zvědavost ho přímo nadnášela.

„Strašně chvátáš, neblázni, ona ti ta socha neuteče,“ snažila se Jana docílit alespoň malé přestávky.

„Není to socha, ale památník!“ Lukáš začal litovat, že s sebou vzal holku.

„A neboj, už jen pár kroků.“

Janě docházely nejen síly, ale i motivace. To, co chtěla vědět o Kozinovi, už vlastně ví a teď tady šplhá do nějakého kopce, kde je bůhví co. Pod nohama jí to podkluzovalo a pořád se zakopávala.

„Proč jsem si jen nevzala ty druhý botasky!“ klela nahlas. Nedívala se už před sebe, ale jen pod nohy.

Ještě aby tu spadla do trní. Lukáše slyšela dýchat kousek před sebou.

„Jauuu, kam koukáš?“

lekl se Lukáš, když na chvílku zastavil a Jana do něj bez varování prudce narazila hlavou.

„Promiň, neviděla jsem tě,“ přiznala, když konečně zvedla hlavu a podívala se kolem sebe.

„No ty bláho! Tady je nádherně! Už jsme nahoře!“

Lukáš se usmíval: „Ano, to jsme. A otoč se!“

Oba spolužáci najednou stáli před památníkem – na obrovském kamenném podstavci tu hrdě a majestátně stál sám velký rebel a vůdce Chodů.

„Kozina!“ vydechla Jana

„Jan Sladký,“ doplnil Lukáš, „našli jsme ho!“

„Je obrooovskýýý! A ten pes!“

Jana pomalu obcházela celý pomník dokola a zastavila se až u nápisu:

„Dle návrhu F. Hoška provedl Č. Vosmík 1895,“ přečetla Lukášovi.

„Jani a víš co? Nedívá se na Újezd, na svůj statek, ale směrem na Plzeň! Tam byl přece popraven!“

„Lukáši, ty jsi genius,“ vydechla úžasem Jana.

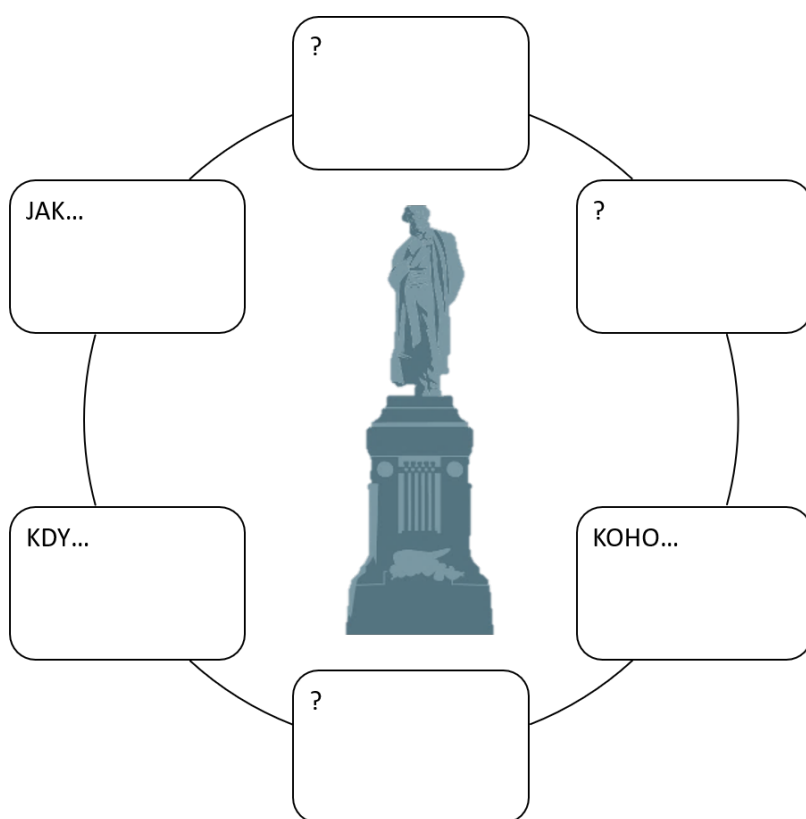
„To bylo super, víš, že to Chodsko vlastně není taková nuda? Co třeba zjistit něco o Boženě Němcové? Máma o ní mluvila, prý tu žila...“

1. Co vlastně děti na vrcholu našly?

2. Kam se Kozina z pomníku dívá? Proč?

3. Co si představuješ pod pojmem „památník“?

4. Dokážeš vymyslet 3 otázky, na které lze najít odpověď v textu příběhu?

5. Dokážeš světle modře zakreslit do mapy v pracovním sešitu trasu, kudy se děti dostaly k pomníku?

6. Shrň dvěma až třemi větami, co se odehrálo v textu.

7. Když vystoupili na vrchol, Jana řekla, že je tam nádherně. Co myslíš, že tam bylo nádherného?

8. Najdi v textu, jak vypadá celý pomník. Co ho tvoří?

9. Jak by podle tebe mohl příběh pokračovat?

10. Zkus sestavit životabáseň o Janu Sladkém Kozinovi – doplň předepsané věty níže.

Jsem Jan Sladký Kozina

Pyšním se _____

Stydím se _____

Miluji _____

Obdivuji _____

Chci, aby si všichni pamatovali, že _____

- Děti u pomníku Koziny na Hrádku konečně našly to, co hledaly. Zjistily, že Jan Sladký Kozina byl vůdce chodského povstání, který se snažil o prosazení jejich svobodných práv, a za to byl nespravedlivě v Plzni oběšen.
- Cestou zpět se vydaly přes Újezd, kde potkaly místní babičku v kroji, a ta jim řekla pár slov o samotných Chodech. Pomůžeš jim se v řeči babičky vyznat?

„Vostaryj Chodech toho víme pomálu ha to málo eště nejní prauda. Chodové vo sobě ničehož nepsáli: pásli dobytek, petrachtuváli hranice, srážili stromy, seli voves, nehumíli psát hani čtát ha vo slávu docela nic nedbáli. Mušili vohlídat, haby Baborcký nechtíli bez královskýho svolení stavět chalupy ha vsi na český půdě, haby v lesích nesrážili dříví ha nepytlačíli, hale teký haby nekotalíli hraničářský kamení víc do Čech ha nehukrajováli tak království Lucemburků a možná teký i Přemyslů.“

1. Zkus text shrnout ve spisovné češtině.

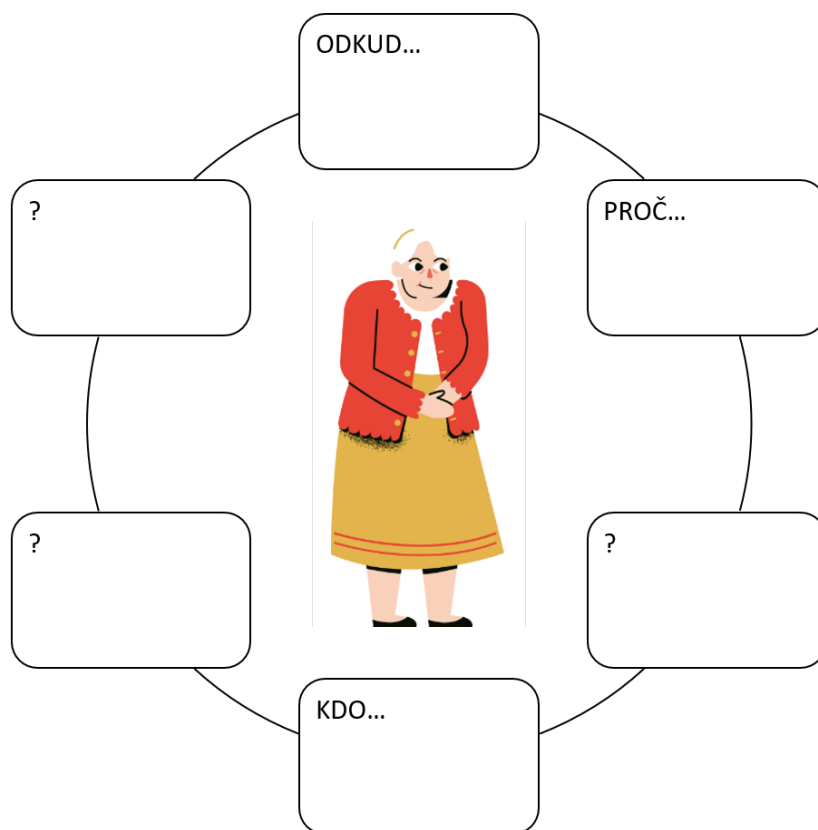
2. Dokážeš tmavě modře zakreslit do mapy v pracovním sešitu trasu, kam se děti vydaly od pomníku?

3. Vysvětli slovní spojení „petrachtuváli hranice“

4. Kdo myslíš, že jsou „Baborcký“?

5. Co si z pátrání Lukáše a Jany odnášíš?

6. Pokud bys potkal/a babičku, na co by ses jí zeptal/a?

7. Jak mluví babička?

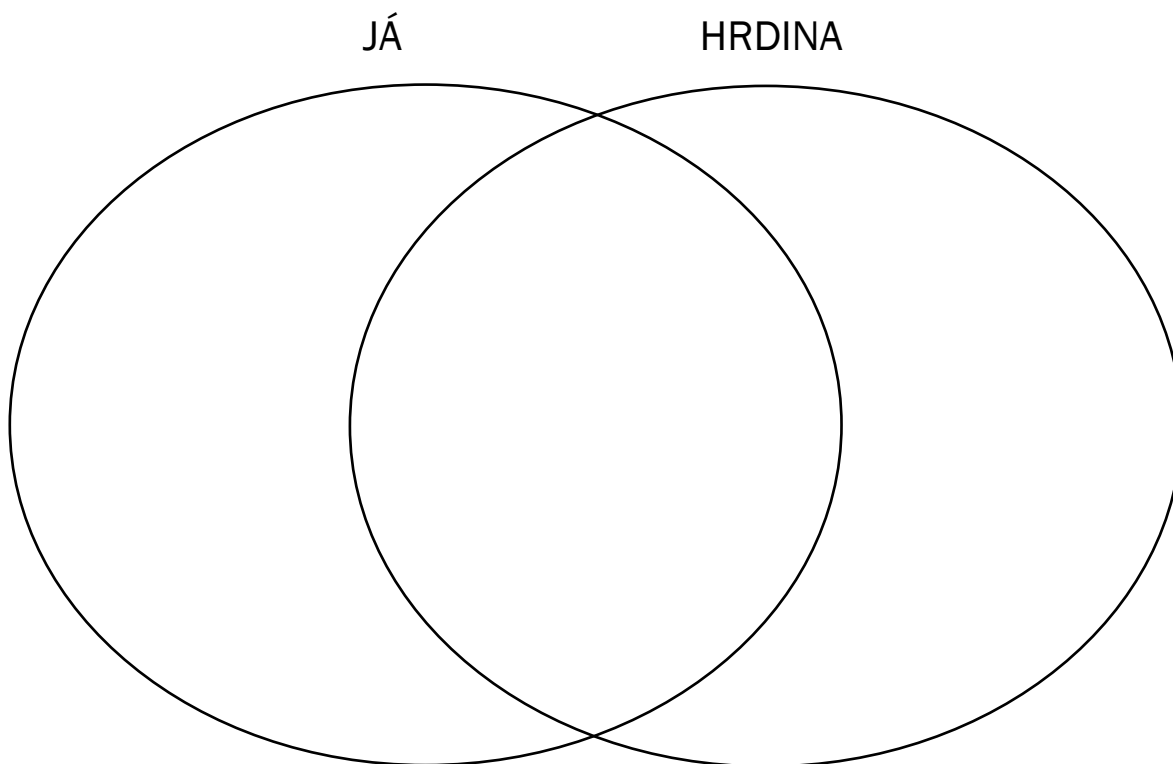
8. Co podle babičky dělali Chodové? Uveď 3 příklady.

9. Kdy a kde se můžeš setkat na Chodsku s touto řečí?

10. Jaké otázky ti ještě vrtají hlavou?

- 1.** Napiš, jak souvisí příběh Lukáše a Jany s tvým životem.

- 2.** Porovnej Lukáše nebo Janu s tebou a zapiš společné prvky do prolínající se části. To, co vás odlišuje, vepiš do částí označených pro tebe nebo pro hrdinu.

[illegible]

„Lukáš a Jana pátrají na Chodsku“

Průvodce úrovně čtenářské gramotnosti žáků 5. ročníku základní školy

Odpovědná redaktorka: Ing. Eliška Heidlerová

Náklad 30 ks

Vydala MAS Český les, z. s., v rámci projektu „Místní akční plán rozvoje vzdělávání II ve SO ORP Domažlice a ve SO ORP Horšovský Týn“

CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0008509

2022

